

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020 - 2023

Rok akademicki 2020/2021

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Językoznawstwo pragmatyczne
Kod przedmiotu*	III B ₄
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok I, sem. II
Rodzaj przedmiotu	przedmiot specjalnościowy z zakresu języka, komunikacji, etykiety i psychologii
Język wykładowy	Polski
Koordynator	Dr Robert Słabczyński/dr hab. prof. UR Maria Krauz (członkowie Zespołu Programowego kierunku studiów DiKS)
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Robert Słabczyński (autor programu)

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
II	30	30							5

1.2. Sposób realizacji zajęć

x w formie tradycyjnej

x zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (zajęcia prowadzone są w formie zdalnej, jeśli wynika to z aktualnie obowiązujących przepisów).**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)****2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Zainteresowanie pragmatycznym aspektem języka jako narzędzia komunikacji interpersonalnej. Wiedza z zakresu języka uzyskana w dotychczasowym procesie edukacji.
---

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1.	Uzyskanie podstawowej wiedzy z zakresu językoznawstwa pragmatycznego.
C2.	Analiza wybranych typów wypowiedzi z uwzględnieniem wyznaczników pragmalingwistycznych.
C3.	Podniesienie sprawności komunikacyjnej studentów.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Student zna terminologię z zakresu językoznawstwa pragmatycznego oraz środki pragmalingwistyczne umożliwiające tworzenie komunikatów realizujących różne cele illokucyjne.	K_Wo1, K_Wo7, K_Wo8
EK_02	Student ma świadomość swojej wiedzy z zakresu językoznawstwa pragmatycznego, rozumie także potrzebę ciągłego doskonalenia się.	K_Uo9
EK_03	Student realizuje założone cele komunikacyjne w różnych sytuacjach użycia języka (zarówno społecznych, jak i zawodowych)	K_Ko3

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu (oraz ćwiczeń)

<p>Treści merytoryczne (wybór)</p> <p>Zajęcia organizacyjne.</p> <p>Modele komunikacji językowej i funkcje języka. Pojęcie pragmatyki językowej, aparat pojęciowy. Elementy pragmatyczne tekstu - kontekst, nadawca, odbiorca, cel komunikacyjny. Aspekty użycia języka: komunikacyjny, psychologiczny, społeczny, kulturowy, obyczajowy.</p> <p>Typy kontaktów językowych – role i obowiązki uczestników kontaktu językowego. Zasady efektywnej komunikacji. Strategie interakcyjne: informacyjno-weryfikacyjne, aksjologiczno-emotywne, behawioralne.</p> <p>Teoria aktów mowy. Performatywy i konstatacje. Bezpośrednie i pośrednie akty mowy. Aspekty aktu mowy (aspekt lokucyjny, illokucyjny i perlokucyjny). Teoria illokucji. Maksymy i postulaty konwersacyjne Grice'a. Charakterystyka aktów mowy (dyrektywy, asertywy, komisywy, deklaratywy). Akty etykiety językowej. Grzeczność językowa a sprawność i skuteczność komunikacyjna.</p> <p>Retoryka kategorii osobowych (użycia inkluzywne i ekskluzywne, konwencjonalne i transpozycyjne, funkcjonowanie kategorii osoby w tekstach reklamowych i w języku polityki).</p> <p>Sygnaty przekazu niewerbalnego – wygląd, zachowanie, przestrzeń i obiekty.</p> <p>Znaczenia niedosłowne – aluzja, ironia, metafora.</p> <p>Psychologiczne mechanizmy perswazji – wzajemność, konsekwencja, konformizm, sympatia, autorytet, niedostępność itd. Perswazja w reklamie.</p>
--

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
1. Zagadnienia są tożsame z problematyką realizowaną podczas wykładów, stanowią jej praktyczne rozwinięcie.
2. Analiza tekstów, redagowanie tekstów realizujących różne cele illokucyjne.
3. Kolokwium zaliczeniowe.

3.4 Metody dydaktyczne

- wykład,
- prezentacja,
- analiza przypadków,
- dyskusja,
- redagowanie tekstów.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_o1	egzamin pisemny, kolokwium	w, ćw
EK_o2	egzamin pisemny, kolokwium	w, ćw
EK_o3	egzamin pisemny, kolokwium	w, ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Kolokwium zaliczeniowe, egzamin pisemny Kryteria oceny: Poniżej 60% - niedostateczny 60-74% - dostateczny 75-79% - + dostateczny 80-84% - dobry 85-90 % - + dobry Powyżej 90 % - bardzo dobry Na ocenę z ćwiczeń będzie miała również wpływ aktywność studenta na zajęciach.
--

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
------------------	---

Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	60
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	63
SUMA GODZIN	125
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	5

* Należy uwzględnić, że 1 pkt. ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	---
zasady i formy odbywania praktyk	---

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Austin J., 2009, *Wypowiedzi performatywne*, [w:] *Język, dyskurs, społeczeństwo*, red. L. Rasiński, Warszawa, s. 188-201.

Bralczyk J., *O językowych zwyczajach polskiej reklamy*, [w:] *Polszczyzna 2000*, red. W. Pisarek, Kraków 1999.

Kalisz R., *Pragmatyka językowa*, Gdańsk 1993.

Kochan M., *Slogany w reklamie i polityce*, Warszawa 2000.

Lalewicz J., *Retoryka kategorii osobowych*, [w:] *Tekst i zdanie. Zbiór studiów*, red. T. Dobrzyńskiej i E. Janus, Wrocław 1983, s. 267 - 280.

Marcjanik M., *Polska grzeczność językowa*, Kielce 2000.

Skowronek, *Reklama: studium pragmalingwistyczne*, Kraków 1993.

Tokarz M., *Argumentacja. Perswazja. Manipulacja*, Gdańsk 2006.

Wierzbicka A., *Akty mowy*, [w:] *Semiotyka i struktura tekstu*, red. M.R. Mayenowa, Wrocław 1973.

Zdunkiewicz D., *Akty mowy* [w:] *Współczesny język polski*, red. J. Bartmiński, Lublin 2001, s. 269-293.

Literatura uzupełniająca:

Cialdini R. B., *Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka*, Gdańsk 2009.

Levinson S. C., *Pragmatyka*, Warszawa 2010.

Mały słownik terminów z zakresu socjolingwistyki i pragmatyki językowej, red. A. Skudrzykówna, K. Urban, Kraków – Warszawa 2000.

Ożóg K., *Polszczyzna przełomu XX i XXI wieku. Wybrane zagadnienia*, Rzeszów 2001.

Wierzbicka A., *Akty mowy*, [w:] *Semiotyka i struktura tekstu*, red. M.R. Mayenowa, Wrocław 1973.

Wierzbicka A., *Genry mowy* [w:] *Tekst i zdanie. Zbiór studiów*, red. T. Dobrzyńska, E. Janus, Wrocław 1983, s. 125 – 138.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej